

Cenovna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 5/2004

str. 6

Indeksi cen	2003		2004		
	XII 2003/ XII 2002	Φ (I 03-XII 03)/ Φ (I 02-XII 02)	IV 2004/ III 2004	IV 2004/ IV 2003	Φ (V 03-IV 04)/ Φ (V 02-IV 03)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	104.6	105.6	100.5	103.5	104.7
Blago	103.9	105.0	100.2	102.3	104.0
Goriva in energija	103.6	103.5	101.0	103.0	102.4
Drugo	104.0	105.3	100.0	102.2	104.3
Storitve	106.5	106.9	101.0	106.3	106.5
Regulirane cene¹	104.0	104.4	101.2	105.8	104.6
Energija	103.5	103.5	101.0	103.3	102.1
Drugo	104.8	106.1	101.7	111.2	110.1
Osnovna inflacija					
Odrezano povprečje	104.2	105.9	100.4	103.6	105.0
Brez hrane in energije	103.7	104.9	100.4	103.1	104.1
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	102.1	102.5	100.6	104.0	102.7
Vmesna poraba	102.5	102.0	100.7	106.2	103.0
Investicije	98.9	99.6	100.4	101.0	99.5
Široka poraba	102.4	104.1	100.4	102.4	103.3
Cene v EU (I2)					
Cene življenjskih potrebščin (MUICP)	102.0	102.1	100.4	102.0	101.9
Brez hrane, energije, tobaka in alkohola	101.6	101.8	100.5	101.8	101.7
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	101.0	101.5	100.6 ²	100.4 ²	101.0 ²

Vir podatkov: CPI, IPI: SURS; nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR; MUICP, IPI v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. Opombe: številke se zaradi zaokroževanja ne seštevajo vedno, ¹zaradi sprememb indeksa reguliranih cen v letu 2004 podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi, ²podatek za predhodni mesec.

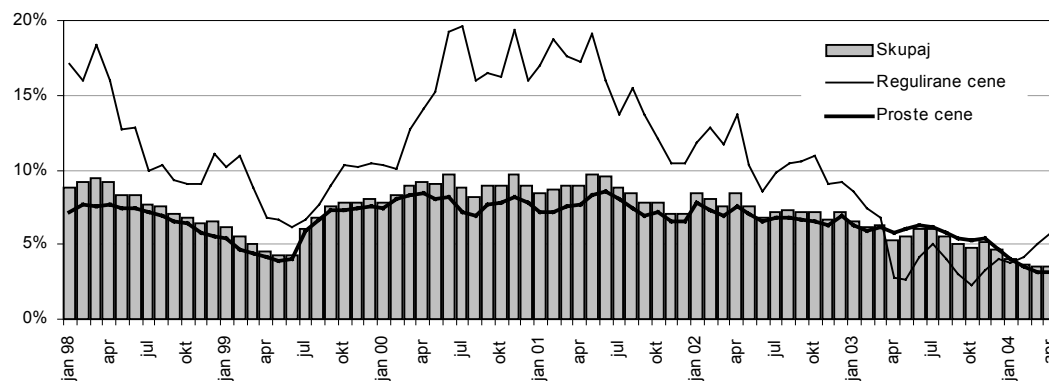
Cene življenjskih potrebščin so se **aprila** povešale za 0.5% (za majsko inflacijo gl. str. 3 – Aktualno), pri čemer je imelo največji vpliv na spremembo cen povišanje cen obleke in obutve (0.2 odstotne točke) ter znižanje cen hrane in brezalkoholnih pijač (0.2 odstotne točke). Poleg sezonsko pogojenih sprememb cen so k inflaciji prispevale predvsem višje cene storitev; po 0.1 odstotne točke višje cene v skupinah stanovanje, stanovanjska oprema, rekreacija in kultura ter gostinske in nastanitvene storitve.

Kljub hitrejši rasti cen v marcu in aprilu **se nadaljuje zniževanje medletne inflacije**. Po njenem znižanju v začetku lanskega leta, predvsem zaradi uskladitve rasti reguliranih cen z rastjo prostih cen in odprave fiskalnih sprememb z značilnim vplivom na inflacijo, ki se je odrazilo na manjši skupini cen, se je ob koncu lanskega leta pričela hitreje zniževati tudi rast cen, ki se oblikujejo prosto. Povišanje cen v zadnjih dvanajstih mesecih (3.5%) je tako v primerjavi s predhodnimi dvanajstimi meseci (5.3%), z izjemo skupine prevoz, nižje v vseh skupinah indeksa cen življenjskih potrebščin. Na enakomernejše umirjanje rasti cen kaže tudi gibanje osnovne inflacije, ki se v zadnjih mesecih znižuje skladno z dejansko inflacijo, hkrati pa se zmanjšuje razkorak med njima.

Od trenda umirjanja rasti prostih cen odstopa **rast reguliranih cen** (gl. graf). Ta se v zadnjih šestih mesecih ponovno povešuje in je bila aprila za približno polovico višja od rasti prostih cen (3.1% na medletni ravni). Pospešena rast reguliranih cen je posledica rasti neprofitnih najemnin, ki so se v zadnjih dvanajstih mesecih povešale za 27.0% ter cen osnovnih komunalnih storitev, ki so se v istem obdobju povešale za 12.9% in skupaj k inflaciji prispevale 0.5 odstotne točke. Skladneje z rastjo prostih cen pa se kljub naraščanju cen nafte in naftnih derivatov (cene bencinov na mediteranskih borzah so letos povešale za približno polovico) povečujejo cene tekočih goriv za prevoz za ogrevanje (3.3%), kar je posledica nadaljevanja politike prilagajanja trošarin.

Povišanje cen surovin je pospešilo **rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih**. Ta je marca znašala 3.8% (aprila 4.0%) in tako prvič po letu 2001 prehitela rast cen življenjskih potrebščin. Med posameznimi skupinami indeksa najhitreje naraščajo cene energentov (8.3% na medletni ravni) ter surovin (5.3%), še naprej pa se umirja rast cen industrijskih proizvodov za široko porabo.

Graf: Medletna rast prostih in reguliranih cen

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR.